

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

เอกสารแนบ ๓

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางศิริลักษณ์ เกศดี

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้างาน ทำหน้าที่หัวหน้าวนอุทยานบึงสามพัน ซึ่งปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ คัดครอง ดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ พันธุ์ แก๊ซ ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของระบบนิเวศให้คงอยู่ตลอดไป ดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุม กำกับดูแล ป้องกันการกระทำผิด บุกรุกทำลายป่า การป้องกันและควบคุมไฟป่า การจัดการที่ดินป่าไม้ การอนุญาตการใช้ประโยชน์จากไม้ ที่ดินป่าไม้ ผลผลิตป่าไม้ เพื่อรักษาและใช้ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน ส่งเสริม กระตุ้น และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรู้สึกหวงแหน และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ร่วมศึกษา วิจัย เกี่ยวกับการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ และการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ การปลูกป่า ผลผลิตป่าไม้ และวิชาการป่าไม้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ทำหน้าที่หัวหน้าวนอุทยานบึงสามพัน ซึ่งปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ งานป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และเสนอแนะแนวทางหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ คัดครอง ดูแล รักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และเสนอแนะแนวทางหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการฟื้นฟู แก๊ซ ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศในพื้นที่ป่า ดำเนินการและเสนอแนะแนวทางหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุม กำกับ ดูแล ป้องกันการกระทำผิด การบุกรุกทำลายป่า การป้องกันและควบคุมไฟป่า การจัดการที่ดินป่าไม้ การอนุญาตการใช้ประโยชน์จากไม้ ที่ดินป่าไม้ ผลผลิตป่าไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ดำเนินการและเสนอแนะแนวทางหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริม กระตุ้น และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรู้สึกหวงแหนและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ดำเนินการศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ และการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ การปลูกป่า ผลผลิตป่าไม้ และวิชาการป่าไม้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญงานสูง ในด้านบริหารจัดการภายในสำนักงานหรือการบริหารราชการทั่วไป ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงในด้านบริหารจัดการภายในสำนักงานหรือการบริหารราชการทั่วไป ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสวนอุทยานวังท่าดี จังหวัดเพชรบูรณ์

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึง กันยายน ๒๕๖๖

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๓.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

๓.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้

๓.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ทรัพยากร

๓.๔ แนวทางการจัดทำแผนบริหารจัดการวนอุทยาน

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

วนอุทยานวังท่าดี เดิมเป็นพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่า ชื่อสวนป่าท่าแดงและสวนป่าลำกง – คลองตะโก เมื่อหมดงบประมาณบำรุงสวนป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงได้มีคำสั่งจัดตั้งเป็นวนอุทยาน (ตามคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑๘๓๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗) ชื่อว่า “วนอุทยานวังท่าดี” ต่อมากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีประกาศลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดบริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยหินและป่าคลองติบ ป่าลำกงและป่าคลองตะโก และป่าฝั่งซ้ายแม่น้ำป่าสัก ในท้องที่ตำบลบ่อไทย ตำบลวังท่าดี ตำบลท่าด่าง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นวนอุทยาน พ.ศ.๒๕๖๓ มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๑๓,๒๖๖ ไร่ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๓๑๖ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ “วนอุทยานวังท่าดี” ถือเป็นแหล่งต้นน้ำของคลองลำกงคลองตะโก ซึ่งปัจจุบัน คือ อ่างเก็บน้ำคลองลำกง เป็นอ่างเก็บน้ำมีขนาดใหญ่ และเป็นโครงการตามแนวพระราชดำริ (รัชกาลที่ ๙) ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลวังท่าดี อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ สภาพธรรมชาติของพื้นที่ วนอุทยานวังท่าดี มีความสวยงาม วิถีชีวิตคนร่มรื่น มีศักยภาพที่เหมาะสมพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ แหล่งศึกษาหาความรู้ทางธรรมชาติ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านนันทนาการและให้บริการด้านนิเวศต่าง ๆ ตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งวนอุทยานได้ หากมีการบริหารจัดการวนอุทยานอย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถพัฒนาให้เป็นวนอุทยานชั้นนำที่มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้น จึงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและชุมชนในเขตพื้นที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวในวนอุทยานวังท่าดี อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ข้อมูลสามารถนำมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของการจัดการการท่องเที่ยวและจัดการวนอุทยาน เพื่อนำมาเป็นกรอบและทิศทางในการบริหารจัดการพื้นที่ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์นโยบาย และแผนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและจัดทำแผนการจัดการวนอุทยานวังท่าดีต่อไปในอนาคต

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ตรวจสอบเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้

๒. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร คือ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในวนอุทยานวังท่าดี จำนวน ๓๓๐ คน

กลุ่มตัวอย่างและขนาดกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในวนอุทยานวังท่าดี นำมาใช้เป็นประชากรอ้างอิงในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, ๑๙๗๐) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ๐.๐๕ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๗๘ คน ทั้งนี้ ได้จัดทำแบบสอบถาม จำนวน ๑๘๑ คน ซึ่งสูงกว่าตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกนกำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม ในประเด็นที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวของวนอุทยานวังท่าดี อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยคำถาม ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายปิด จำนวน ๙ ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิภาคที่อยู่อาศัย ประเภทสื่อที่ทำให้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยววนอุทยานวังท่าดี กิจกรรมในการมาท่องเที่ยว และความประทับใจในการท่องเที่ยว

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในวนอุทยานวังท่าดี เป็นแบบสอบถามปลายปิด ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับวนอุทยาน ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านองค์ความรู้ จำนวน ๔ ข้อ (๒) ด้านการจัดการและดำเนินงาน จำนวน ๖ ข้อ (๓) ด้านบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ จำนวน ๖ ข้อ และ (๔) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน ๙ ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๕ ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า ๕ ระดับเกณฑ์การให้คะแนน คำตอบมี ๕ ตัวเลือก ดังนี้ พอใจมากที่สุด = ๕ คะแนน พอใจมาก = ๔ คะแนน พอใจปานกลาง = ๓ คะแนน พอใจน้อย = ๒ คะแนน และพอใจน้อย = ๑ คะแนน

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวในวนอุทยานวังท่าดี เป็นคำถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรม ทางสถิติสำเร็จรูปเข้าช่วยในการวิจัย

การวิเคราะห์เอกสาร ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติแบบบูรณาการ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์การจัดการอุทยานแห่งชาติสู่สากลแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ฯลฯ รวมทั้งเอกสารทางวิชาการ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ซึ่งสภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย จุดแข็งและจุดอ่อน สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย โอกาสและอุปสรรค มีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

(๑) การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength = S) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายใน ว่ามีความสามารถ มีศักยภาพ มีส่วนดี และสามารถส่งเสริมความสำเร็จ

(๒) การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weaknesses = W) เป็นการพิจารณาปัจจัย ภายใน ว่ามีข้อจำกัด ส่วนเสีย ความไม่พร้อมหรือความอ่อนแอ

(๓) การวิเคราะห์โอกาส (Opportunities = O) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายนอก ได้แก่ เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่า มีผลต่อการพัฒนามวนอุทยานอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ หรือโอกาสดีต่อมวนอุทยานอย่างไร โดยพิจารณาทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง เทคโนโลยี เป็นต้น

(๔) การวิเคราะห์อุปสรรค (Threat = T) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายนอก ที่เป็นอุปสรรค หรือภาวะคุกคาม ที่ก่อให้เกิดผลเสียหรือเป็นข้อจำกัด โดยพิจารณาทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง เทคโนโลยีเช่นเดียวกับการวิเคราะห์โอกาส

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๑. สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของมวนอุทยานวังท่าดี ที่อยู่บนพื้นฐาน ศักยภาพของชุมชนที่มีความเหมาะสม หรือตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยว

๒. สามารถใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของมวนอุทยาน เป็นประโยชน์ในการ พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ต่อไป

๓. สามารถบริหารจัดการพื้นที่มวนอุทยานวังท่าดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

สามารถนำผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่ได้ไปใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวของมวนอุทยานวังท่าดี บริหารจัดการพื้นที่ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และสอดคล้องกับ นโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้อง มีฐานข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของมวนอุทยาน เช่น การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยว การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว การพัฒนา เส้นทางศึกษาธรรมชาติ ฯลฯ ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบบูรณาการ ร่วมกับการมีส่วนร่วม ของชุมชนในพื้นที่รอบแนวเขตมวนอุทยาน เช่น การจัดการเชื้อเพลิง การจัดทำแนวกันไฟ การสร้างฝายชะลอน้ำ และการเพาะชำกล้าไม้ท้องถิ่น เพื่อลดการทำลายป่า เป็นต้น

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

การเก็บข้อมูลแบบสอบถามนักท่องเที่ยว ต้องมีการศึกษาข้อมูลด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดีเพื่อสามารถ ใช้เป็นแนวทางในการตอบข้อซักถามของนักท่องเที่ยว

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

จำนวนผู้มาท่องเที่ยวและตอบแบบสอบถามมีน้อย ทำให้ใช้ระยะเวลานานเพื่อการเก็บรวบรวมและ สรุปลผลข้อมูล

๙. ข้อเสนอแนะ

ควรจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาพื้นที่และ สิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว พัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ ให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ มวนอุทยานมากยิ่งขึ้น และควรมีการศึกษาแนวทางบูรณาการการท่องเที่ยวในระดับอำเภอและระดับจังหวัด

โดยร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน กระจายรายได้ให้ชุมชน กระตุ้นเศรษฐกิจภายในจังหวัด และจัดตั้งกลุ่มหรือชมรม ในการอนุรักษ์หรือการท่องเที่ยว และส่งเสริมให้กลุ่ม ชุมชนหรือชมรม เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาใช้ประโยชน์และบริหารจัดการพื้นที่อย่างยั่งยืน

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

- (๑) สัดส่วนของผลงาน %
- (๒) สัดส่วนของผลงาน %
- (๓) สัดส่วนของผลงาน %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอประเมิน

(นางศิริลักษณ์ เกศดี)

วันที่ ๒๙ / พฤษภาคม / ๒๕๖๗

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑)	
(๒)	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นายทศพร ปากุล)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ

วันที่

(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

“No Gift Policy ทส. โปร่งใสและเป็นธรรม”

(ลงชื่อ)

(นายโกเมศ พุทธสอน)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑

วันที่..... ๓๑ พ.ค. ๒๕๖๓

(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป
อีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้
๑. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A๔

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง การป้องกันไฟฟ้าในวนอุทยานบึงสามพันโดยกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

๒. หลักการและเหตุผล

วนอุทยานบึงสามพัน เดิมชื่อ วนอุทยานเขาน้ำซับ - เขาวีเชียร ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าสองข้างทางสายชัยวิบูลย์ ในท้องที่ตำบลซับไม้แดง ตำบลซับสมอทอด อำเภอบึงสามพัน และตำบลสามแยก อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้เป็นวนอุทยาน พ.ศ. ๒๕๖๓ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ และ มาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ จึงออกประกาศกำหนดบริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าสองข้างทางสายชัยวิบูลย์ ในท้องที่ตำบลซับไม้แดง ตำบลซับสมอทอด อำเภอบึงสามพัน และตำบลสามแยก อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศนี้เป็นวนอุทยาน และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยมีเนื้อที่ประมาณ ๕,๖๐๐ ไร่ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๒๙๐ ง , ๒๕๖๓)

โดยการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมา วนอุทยานบึงสามพันร่วมกับหน่วยงานราชการในพื้นที่ ได้ใช้แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะกลุ่มชุมชนท้องถิ่นเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดูแลรักษาป่าร่วมกันระหว่างภาครัฐและราษฎร โดยได้มีการดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในหลายกิจกรรม ทั้งการกำหนดกติกาประชาคมร่วมรัฐ กิจกรรมการให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน และประชาชนรอบพื้นที่ กิจกรรมส่งเสริมการประกอบอาชีพและลดการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติในวนอุทยาน กิจกรรมการปลูกป่า และจัดทำแนวกันไฟ เป็นต้น ซึ่งทำให้รูปแบบของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของวนอุทยานบึงสามพันโดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม มีรูปแบบที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการได้มีการดำเนินกิจกรรมที่สร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

แต่เนื่องจากพื้นที่วนอุทยานบึงสามพัน รายล้อมไปด้วยชุมชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่รอบแนวเขต โดยที่ผ่านมามีไฟฟ้าเกิดในพื้นที่โดยตลอด โดยเฉพาะบริเวณที่มีชุมชนท้องถิ่นอาศัยอยู่ล้อมรอบ ซึ่งมีการไหม้จากพื้นที่ทำกินลุกลามเข้าไปในเขตป่า และการลักลอบเข้าไปจุดในพื้นที่ป่าและลามออกมาด้านนอก ซึ่งชุมชนท้องถิ่นส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกพืช เช่น อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด เป็นต้น โดยในบางครั้งจะมีการเผาไร่เพื่อเป็นการเตรียมพื้นที่สำหรับเพาะปลูก และด้วยลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ปลูกที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ป่า ที่ผ่านมา จึงมีเหตุการณ์การเผาไร่ของชุมชนท้องถิ่นแล้วไฟได้ลามเข้าไปในพื้นที่ป่าของวนอุทยานบึงสามพัน ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายหลายประการ เช่น เผาทำลายพืชพันธุ์ไม้ป่าและแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า พื้นดินสูญเสียความชุ่มชื้น อากาศเป็นมลพิษ เกิดควันและอันตรายต่อสุขภาพและเกิดทัศนวิสัยไม่ดี

ในการสำรวจอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ประกอบกับสภาพป่าเป็นร้อยละ ๘๐ ของวนอุทยานปกคลุมไปด้วยสวนป่าสัก ปัจจุบันได้มีพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเข้ามาปะปนในพื้นที่ ได้แก่ ประดู่ แดง ตะแบกแดง กางเขินมอด เป็นต้น เมื่อถึงฤดูแล้งจะมีการผลัดใบของพรรณไม้ เมื่อเกิดไฟป่า ใบไม้ที่ร่วงหล่นจะเป็นเชื้อเพลิงชั้นดีที่ทำให้การควบคุมและดับไฟป่ากระทำได้ยาก ทำให้ปัญหาไฟป่าในพื้นที่ถ้าได้เกิดแล้วจะมีความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางปีที่มีการสะสมของเชื้อเพลิงในปริมาณมาก จะทำให้ปัญหาไฟป่ามีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดผลกระทบต่อพืชพันธุ์และสัตว์ป่าและระบบนิเวศโดยรวม ทั้งนี้ สาเหตุของไฟป่าอาจเกิดจากสาเหตุอื่น ๆ อีก เช่น การจุดด้วยความคึกคะนอง หรือเพื่อต้องการล่าสัตว์ป่า เนื่องจากการขาดองค์ความรู้รวมทั้งจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของบุคคลบางกลุ่ม

ดังนั้น การดำเนินการเพื่อป้องกันไฟป่าในพื้นที่วนอุทยานบึงสามพัน โดยกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น จึงเป็นแนวทางที่สำคัญที่มีส่วนช่วยในการลดความสูญเสียความสมดุลและมั่นคงของระบบนิเวศทั้งพืชพันธุ์และสัตว์ป่า โดยชุมชนท้องถิ่นที่อยู่รายรอบวนอุทยานบึงสามพัน จะช่วยในการป้องกันรักษาป่าของวนอุทยานบึงสามพัน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาครัฐและราษฎรที่มีความเข้มแข็งในการสนับสนุนการดำเนินงานในการป้องกันไฟป่า ทั้งในด้านของทรัพยากรบุคคล การจัดการวัสดุอุปกรณ์ และการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายของชีวภาพและความสมดุลของระบบนิเวศ อันจะเอื้ออำนวยประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นที่มีวิถีชีวิตที่มีความสัมพันธ์และพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติในผืนป่าอย่างใกล้ชิดมากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนสืบไป

๓.บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น และแนวทางแก้ไข

ในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในวนอุทยาน การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียถือได้ว่าเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่มีความแข็งแกร่ง เป็นการทำให้ชุมชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อความสมดุลและมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติ รับรู้และตระหนักถึงความสำคัญและนำไปสู่การมีส่วนร่วมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นการป้องกันปัญหาด้านไฟป่าในพื้นที่วนอุทยานบึงสามพัน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟป่า จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานด้านป้องกันไฟป่าให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และหากสามารถดำเนินงานให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมแล้ว จะสามารถนำไปสู่การสร้างความร่วมมือในด้านอื่นๆ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืนต่อไป แนวทางการป้องกันไฟป่าในวนอุทยานบึงสามพัน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นนั้น โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ ระดับนโยบาย

๓.๑.๑ จัดตั้ง WAR ROOM ในระดับกรม สำนัก และพื้นที่บูรณาการเชิงพื้นที่ เพื่อเป็นการประสานงาน แจ้งเหตุการณ์ ให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีต่างๆเข้ามาใช้ในระบบการจัดการ การรายงานสถานการณ์ การตรวจสอบการดำเนินการ เป็นต้น

๓.๑.๒ จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการตั้งจุดสกัดในพื้นที่ให้ครอบคลุมและเป็นการสร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น รวมถึงเป็นการสร้างจิตสำนึกให้มีความรักและหวงแหนทรัพยากร เป็นเครือข่ายที่จะช่วยดูแล ป้องกัน และแก้ไขการเกิดปัญหาไฟป่าในพื้นที่

๓.๒ ระดับปฏิบัติ

๓.๒.๑ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและการจัดการไฟฟ้า โดยการให้ความรู้ในรูปแบบของนิทรรศการ เอกสารประชาสัมพันธ์ ใบปลิวป้ายประกาศ และการบรรยายให้ความรู้ โดยมีการขยายผลให้เข้าถึงกับประชาชนทุกกลุ่ม ตั้งแต่ระดับเยาวชนในสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น ราษฎรท้องถิ่น รวมทั้งนักท่องเที่ยวทั่วไปด้วย

๓.๒.๒ การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเพื่ออนุรักษ์วนอุทยาน โดยเงินกองทุนได้มาจากเงินบริจาค เงินสมทบจากกองทุนอื่น ๆ เช่น กองทุนเงินกู้ของชุมชน กองทุนแม่บ้าน เป็นต้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายกิจกรรมการป้องกันไฟฟ้า เช่น ค่าอาหารในการจัดทำแนวกันไฟโดยประชาอาสา ค่าจัดซื้ออุปกรณ์จัดป้องกันไฟฟ้า เป็นต้น

๓.๒.๓ จัดทำข้อมูลราษฎรที่มีที่ทำกินประชิดแนวป่า เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการให้สามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดไฟฟ้าจากการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร เช่น การเผาไร่ เป็นต้น รวมทั้งข้อมูลของราษฎรที่เข้าไปในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้าของวนอุทยาน เป็นการสร้างเครือข่ายในการดูแลพื้นที่ป่าไม้ที่อยู่ติดกับพื้นที่ทำกินของชุมชน เพื่อช่วยเป็นหูเป็นตาและระแวดระวังในการป้องกันไฟฟ้าที่อาจจะเกิดขึ้นได้

๓.๒.๔ มีการจัดตั้งคณะกรรมการในระดับชุมชนเพื่อตัวกลางในการประสานงานด้านการป้องกันปัญหาไฟฟ้าทั้งในชุมชนของตนเอง ชุมชนที่อยู่ข้างเคียง รวมทั้งกับหน่วยงานวนอุทยานบึงสามพัน เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชนท้องถิ่น

๓.๒.๕ จัดทำข้อตกลงประชาคมร่วมรัฐในการมีส่วนร่วมป้องกันไฟฟ้าในพื้นที่ชุมชนของตนเอง และพื้นที่ป่าที่อยู่โดยรอบชุมชน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกคนในชุมชน ทั้งในส่วนข้อห้าม ข้อควรปฏิบัติ และบทกำหนดโทษ

๓.๒.๖ จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครชุมชนป้องกันไฟฟ้า หมู่บ้านเครือข่ายแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน เพื่อเป็นการสร้างแนวร่วมและเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันไฟฟ้า ทั้งในด้านเฝ้าระวังและเป็นที่ปฏิบัติงานในการดับไฟฟ้า

๓.๒.๗ การจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเอง โดยมีการจัดกิจกรรมป้องกันไฟฟ้า ให้แต่ละชุมชนมีการจัดทำแผนเพื่อการป้องกันไฟฟ้าทุกปี เช่น การจัดทำแนวกันไฟ เป็นต้น

๓.๒.๘ กิจกรรมฝึกอบรมการดับไฟฟ้า โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น สถานีควบคุมไฟฟ้า เพื่อจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครป้องกันไฟฟ้าและราษฎรในท้องถิ่น วิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านทักษะการป้องกันไฟฟ้าและดับไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

๓.๒.๙ กิจกรรมฟื้นฟู เช่น ปลูกป่า บวชป่า จัดทำฝายต้นน้ำลำธาร เป็นการฟื้นฟูแหล่งต้นน้ำลำธารให้มีความอุดมสมบูรณ์ ป้องกันการบุกรุกทำลายและลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และสร้างจิตสำนึกที่ดี สร้างความรักความสามัคคีของราษฎรในชุมชนและหน่วยงานของรัฐ

๓.๒.๑๐ กิจกรรมรณรงค์ป้องกันไฟฟ้า เช่น การเดินรณรงค์ หรือการประชาสัมพันธ์ผ่านป้ายสื่อความหมายหรือใบปลิว เพื่อให้บุคคลทุกกลุ่มเห็นถึงความสำคัญของปัญหาไฟฟ้า นำไปสู่การให้ความร่วมมือและร่วมเป็นเครือข่ายในการป้องกันไฟฟ้าในพื้นที่วนอุทยานต่อไป

๓.๒.๑๑ กิจกรรมการเฝ้าระวัง โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง และช่วงที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิต โดย จัดให้มีเวรยามหรือหน่วยลาดตระเวน เมื่อเกิดไฟฟ้าหรือพบเห็นบุคคลที่จะจุดไฟเผาป่า จะได้ดำเนินการดับไฟฟ้าหรือเรียกระดมพลในการดับไฟฟ้าได้ทันทั่วถึง

๓.๒.๑๒ กิจกรรมการจัดทำแนวกันไฟโดยประชาอาสา โดยเป็นกิจกรรมความร่วมมือของราษฎรในท้องถิ่นในการร่วมกันจัดทำแนวกันไฟ ทั้งในบริเวณพื้นที่ทำการเกษตร รวมทั้งร่วมกับเจ้าหน้าที่วนอุทยานบึงสามพัน จัดทำแนวกันไฟในพื้นที่ป่า โดยเฉพาะบริเวณที่ใกล้เคียงกับเส้นทางสัญจร ที่มีความเสี่ยงจากการเกิดไฟป่าจากบุคคลที่ขาดจิตสำนึกและจุดไฟเผาป่าด้วยความคึกคะนอง

๓.๒.๑๓ การรณรงค์ให้ความรู้ด้านการเกษตร เพื่อลดการเผาไร่เพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับฤดูเพาะปลูก แต่สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการไถกลบเพื่อให้ซากพืชกลายเป็นปุ๋ยต่อไปแทน โดยความร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เป็นต้น

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ การเกิดไฟป่าในพื้นที่วนอุทยานบึงสามพันลดลง

๔.๒ ราษฎรท้องถิ่นที่อยู่ในและอยู่รอบแนวเขตวนอุทยานบึงสามพัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาไฟป่าและให้ความร่วมมือการดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันไฟป่า รวมทั้งเกิดจิตสำนึกที่ดีและเห็นความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับวิถีชีวิตของชุมชนและประชาชนกลุ่มอื่นๆ ในสังคม

๔.๓ วนอุทยานบึงสามพันและชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ในและอยู่รอบแนวเขตวนอุทยาน มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันปัญหาไฟป่าร่วมกัน มีการยอมรับและมีความรับผิดชอบร่วมกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๔.๔ ชุมชนท้องถิ่นที่รอบแนวเขตวนอุทยานบึงสามพัน มีการดำเนินกิจกรรมในการป้องกันไฟป่าอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งจัดตั้งกติกาประชาคมร่วมรู้ในการป้องกันปัญหาไฟป่าในพื้นที่ชุมชนของตนเอง การจัดตั้งเครือข่ายป้องกันไฟป่าและหมอกควัน การจัดตั้งกองทุนเพื่อป้องกันไฟป่า กิจกรรมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการจัดตั้งคณะกรรมการในระดับชุมชน เป็นต้น

๔.๕ การจัดตั้งกลุ่มองค์กรและดำเนินกิจกรรมการป้องกันไฟป่านำไปสู่การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในรูปแบบอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๕.๑ การเกิดไฟป่าในพื้นที่วนอุทยานบึงสามพันลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ต่อปี

๕.๒ ราษฎรท้องถิ่นที่อยู่รอบแนวเขตวนอุทยานบึงสามพันร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาไฟป่า

๕.๓ ชุมชนท้องถิ่นที่อยู่รอบแนวเขตวนอุทยานบึงสามพันร้อยละ ๘๐ มีการจัดตั้งเครือข่ายป้องกันไฟป่าและหมอกควันเพิ่มมากขึ้น

๕.๔ ชุมชนท้องถิ่นที่อยู่รอบแนวเขตวนอุทยานบึงสามพันร้อยละ ๘๐ มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันปัญหาไฟป่าทุกปี

๕.๕ ชุมชนท้องถิ่นที่อยู่รอบแนวเขตวนอุทยานบึงสามพันร้อยละ ๘๐ มีการจัดตั้งกติกาประชาคมร่วมรู้ในการป้องกันปัญหาไฟป่าในพื้นที่ชุมชนของตนเอง

(ลงชื่อ)

(นางศิริลักษณ์ เกศดี)

วันที่.....๒๕...../.....พฤษภาคม...../.....๒๕๖๗.....

ผู้ขอประเมิน